

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 239/2026-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Mgr. Mateja Milého**, advokáta, Murgašova 3, Košice, IČO 50 234 854, zastúpeného advokátom JUDr. Dávidom Jánom Novákom, Žižkova 13, Košice, proti uzneseniu Krajskej prokuratúry v Košiciach č. k. 1Kv 14/25/8800-166 z 11. februára 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 25. marca 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajskej prokuratúry v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“) č. k. 1Kv 14/25/8800-166 z 11. februára 2026 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť krajskej prokuratúre na ďalšie konanie a priznať mu trovy vzniknuté v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a napadnutého uznesenia vyplýva, že sťažovateľ bol ustanoveným obhajcom obvineného [REDAKOVANÉ] trestne stíhaného pre obzvlášť závažný zločin vraždy. Po ukončení zastupovania vyšetrovateľ Odboru kriminálnej polície Krajského riaditeľstva PZ v Košiciach (ďalej len „vyšetrovateľ“) postupom podľa § 553 ods. 3 Trestného poriadku v spojení s § 12 ods. 3 písm. c), § 14, § 15 a § 16 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) priznal sťažovateľovi odmenu a náhradu hotových výdavkov v celkovej sume 6 302,20 eur. Za písomné sľuby obvineného tvoriace súčasť žiadostí

o prepustenie z väzby z 25. júna 2025 a 27. augusta 2025 nepriznal sťažovateľovi odmenu a režijný paušál, pretože ich nepovažoval za samostatný úkon právnej služby. Zastal názor, že vyhotovenie písomných sľubov je potrebné posudzovať ako integrálnu súčasť priznaných úkonov právnej služby „podaní žiadosti o prepustenie obvineného z väzby z 25. júna 2025 a z 27. augusta 2025“.

3. Sťažovateľ podal proti uzneseniu vyšetrovateľa sťažnosť, v ktorej namietal, že mu nebola v dvoch prípadoch priznaná samostatná odmena za vyhotovenie písomného sľubu obvineného z 24. júna 2025 a 21. augusta 2025, čo považoval za rozporné s vyhláškou, ako aj ustálenou rozhodovacou praxou ústavného súdu.

4. Napadnutým uznesením prokurátor krajskej prokuratúry zamietol sťažnosť sťažovateľa. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že sťažovateľovi nepatrila odmena a náhrada hotových výdavkov za obe podania (žiadosť a písomný sľub), pretože po vecnej a procesnej stránke išlo vždy výlučne o jedno podanie v zmysle § 14 ods. 3 písm. c) vyhlášky. Poukázal na to, že obe žiadosti o prepustenie z väzby sú v návrhovej časti alternatívne, a teda obe sudcovi pre prípravné konanie navrhujú jednak prepustenie z väzby pre odpadnutie dôvodov väzby alebo pri trvaní dôvodov väzby jej nahradenie ponúkaným písomným sľubom obvineného. Požiadavka o nahradenie väzby písomným sľubom je teda už priamo explicitne obsiahnutá v oboch žiadostiach o prepustenie z väzby, pričom samotné písomné sľuby (v oboch prípadoch v zásade jednovetové podania podpísané obvineným) len deklarujú záväzok obvineného viesť riadny život a pod. a obsahujú jeho vlastnoručný podpis. Súčasne zdôraznil, že návrh na nahradenie väzby prijatím písomného sľubu a záväzok obvineného ohľadne vedenia riadneho života je už explicitne vyjadrený aj v samotných žiadostiach o prepustenie z väzby, preto samotné písomné sľuby nemožno z hľadiska vyhlášky opodstatnene považovať za samostatné podania (samostatné úkony právnej služby), ale len za ich neoddeliteľné prílohy obsahujúce navyše v zásade len vlastnoručný podpis obvineného. V oboch prípadoch žiadosti obsahujú v spodnej časti žiadosti text „Prílohy: písomný sľub“.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti vyjadruje nesúhlas s právnym názorom prokurátora, podľa ktorého predstavuje písomný sľub obvineného len neoddeliteľnú prílohu žiadosti o prepustenie z väzby, a nie samostatný procesný úkon. Zo systematiky § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku jednoznačne vyplýva, že písomný sľub je osobitným právnym inštitútom, ktorý slúži ako alternatíva k väzbe, a to výlučne za predpokladu, že dôvody väzby naďalej trvajú. Naopak, žiadosť o prepustenie z väzby smeruje k odlišnému právnemu záveru, a to že dôvody väzby pominuli. Ide teda o dva kvalitatívne odlišné procesné návrhy založené na odlišných skutkových aj právnych východiskách. Skutočnosť, že sťažovateľ v jednom podaní formuloval tieto návrhy alternatívne (primárne prepustenie z väzby a subsidiárne jej nahradenie písomným sľubom), nemôže viesť k záveru o ich procesnej jednote. Každý z týchto návrhov si vyžaduje samostatné posúdenie a rozhodnutie zo strany súdu.

6. Argumentácia prokurátora o tom, že písomný sľub predstavuje len jednovetové podanie obsahujúce podpis obvineného, je právne irelevantná. Podstatou písomného sľubu nie je jeho rozsah, ale jeho obsahový a právny význam ako osobný záväzok obvineného, ktorý je zákonom predpokladanou podmienkou na nahradenie väzby. Tento záväzok musí byť vyjadrený priamo

obvineným a má autonómnu právnu existenciu nezávislú od argumentácie obhajcu v žiadosti o prepustenie z väzby. Ani označenie písomného sľubu ako „prílohy“ v žiadosti nedeterminuje jeho právnu povahu. Tým, že prokurátor subsumoval písomný sľub pod žiadosť o prepustenie z väzby a odmietol ho považovať za samostatný úkon právnej služby, postupoval formalisticky a v rozpore s účelom právnej úpravy písomného sľubu.

7. Sťažovateľ na podporu svojej argumentácie poukazuje na nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 536/2018 zo 17. januára 2019. Tam uvedený sťažovateľ ako obhajca vypracoval jednak žiadosť o prepustenie z väzby a tiež žiadosť o nahradenie väzby písomným sľubom a o oboch týchto žiadostiach sa malo rozhodovať súčasne *a uno actu*. Na rozdiel od sudcovského pohľadu na vec, z obhajcovského hľadiska spôsob argumentácie v oboch týchto žiadostiach musí byť z povahy veci nevyhnutne odlišný, a to aj napriek tomu, že obe žiadosti sledujú v konečnom dôsledku rovnaký cieľ (prepustenie obvineného z väzby). Oba typy žiadostí sú založené na výrazne odlišných skutkových a právnych dôvodoch. Ústavný súd uzavrel, že z obhajcovského hľadiska rozhodne nejde o jeden celok, a to aj napriek tomu, že sa oboma typmi žiadostí sleduje rovnaký účel. Preto možno dôjsť k záveru, že sťažovateľovi patrila odmena a náhrady hotových výdavkov za obe podané žiadosti.

8. Napokon sťažovateľ namieta kvalitu odôvodnenia napadnutého uznesenia. Z napadnutého uznesenia nie je podľa neho zrejmé, z akých dôvodov nebola sťažovateľovi priznaná odmena za úkon písomného sľubu. Napadnuté uznesenie však neobsahuje žiadnu konkrétnu úvahu, na základe ktorej by bolo možné preskúmať, z akého dôvodu tento úkon nepovažoval za samostatný, ale iba ako súčasť žiadosti o prepustenie z väzby.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka sťažovateľa o porušení jeho práv pri rozhodovaní o výške náhrady trov trestného konania, a to z dôvodu nepriznania náhrady trov konania za niektoré z úkonov právnej služby, konkrétne za dva písomné sľuby obvineného. Sťažovateľ nesúhlasí s právnym záverom, podľa ktorého nejde o samostatné úkony právnej služby.

10. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

11. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) je zrejmé, že obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (rozsudok ESLP z 23. 9. 1997 vo veci Robins proti Spojenému kráľovstvu, sťažnosť č. 22410/93). V prípadoch, keď sťažovatelia namietajú porušenie svojich ústavou garantovaných práv rozhodnutím všeobecného súdu týkajúcim sa náhrady trov konania, je ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre zdržanlivý, keďže problematika trov konania má vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi akcesorickú povahu, a preto sa k zrušeniu napadnutého výroku o trovách konania uchýľuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že v posudzovanej veci došlo k extrémnemu zásahu do základného práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces), alebo ak zistí, že zároveň došlo k neprípustnému zásahu aj do iného základného práva (IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).

12. Ako vyplýva z judikatúry ústavného súdu, rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi zásadne patrí do právomoci týchto súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania. Ústavný súd nie je tzv. skutkovým súdom, teda súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu veci, a taktiež nie je v poradí ďalším súdom rozhodujúcim o opravnom prostriedku sťažovateľa (I. ÚS 353/2016) a môže zasahovať do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov týkajúcej sa trov konania len vtedy, ak by závery všeobecných súdov zahŕňali črty svojvôle a interpretácia a aplikácia príslušných právnych noriem by predstavovala extrémne vybočenie z pravidiel (IV. ÚS 248/08). Otázka náhrady trov konania môže nadobudnúť ústavnoprávnu dimenziu v prípade takého postupu všeobecného súdu, ktorý je založený na celkom zjavne nesprávnej interpretácii a aplikácii príslušných ustanovení zákona upravujúcich náhradu trov konania, v ktorom sú obsiahnuté črty svojvôle, a taktiež v prípade, ak je odôvodnenie súdneho rozhodnutia vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania celkom nedostatočné, t. j. nepreskúmateľné (obdobne napr. IV. ÚS 348/2011, IV. ÚS 341/2012, II. ÚS 837/2015, I. ÚS 540/2022).

13. V zmysle uvedených východísk sa ústavný súd zamerail na posúdenie, či sa krajská prokuratúra adekvátne a preskúmateľne vysporiadala s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa, ktorú uplatňoval v podanej sťažnosti, a či nepriznanie nároku na odmenu a náhradu hotových výdavkov v rozsahu požadovanom sťažovateľom nevykazuje extrémne vybočenie z pravidiel upravujúcich rozhodovanie o trovách konania.

14. O taký prípad v danej veci nejde. K tomuto záveru ústavný súd dospel po tom, čo sa oboznámil s dôvodmi napadnutého uznesenia. Krajská prokuratúra, aplikujúc a riadne interpretujúc príslušné ustanovenia vyhlášky, dostatočne jasne a relevantne vysvetlila svoj postoj k premenným rozhodným pre vyčíslenie trov obhajoby, osobitne vo vzťahu k sporným dvom úkonom právnej služby. Primerane rozumným a v okolnostiach veci postačujúcim sa javí aj spôsob, akým reflektovala na tvrdenia, ktoré sťažovateľ uviedol v rámci sťažnosti proti rozhodnutiu vyšetrovateľa. Z dôvodov napadnutého uznesenia krajskej prokuratúry (pozri bod 4) vyplýva dostatok právne relevantných argumentov odôvodňujúcich ňou prijaté rozhodnutie.

15. Je pravdou, že právny poriadok Slovenskej republiky pozná ako samostatný inštitút žiadosť o prepustenie z väzby a súčasne popri tomto inštitúte v Trestnom poriadku existujú prostriedky, ktorými možno väzbu nahradiť (ako samostatné inštitúty). Uvedené nerozporovala ani krajská prokuratúra. Z pohľadu rozhodovania o trovách trestného konania a z hľadiska aplikácie

podústavného práva [§ 14 ods. 3 písm. c) za použitia § 14 ods. 8 vyhlášky] však považovala za podstatné to, že sťažovateľ koncipoval dve žiadosti o prepustenie z väzby, v rámci ktorých navrhol dve alternatívy, teda jednak prepustenie obvineného z väzby pre odpadnutie dôvodov väzby a jednak jej nahradenie ponúkaným písomným sľubom obvineného pri trvaní dôvodov väzby, ktorý tvoril prílohu žiadostí. Požiadavka o nahradenie väzby písomným sľubom netvorila samostatné podania, ale bola obsiahnutá v rámci žiadostí o prepustenie z väzby. To viedlo k záveru o priznaní odmeny a náhrady hotových výdavkov za tieto dva úkony právnej služby, nie však za písomné sľuby samostatne. Hoci možno označiť uvedený prístup ako formalistický, pričom ústavný súd nevyklučuje, že krajská prokuratúra mohla postupovať aj inak, nemožno striktno uzavrieť, že by uvedený postup odporoval podzákonnej právnej úprave, či zmyslu alebo účelu relevantnej právnej normy.

16. V tejto súvislosti ústavný súd dodáva, že svoju kasačnú právomoc uplatní len v prípade, ak ústavná sťažnosť signalizuje, že došlo k zásahu do základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu, resp. intenzite. Ústavný súd totiž netvorí súčasť sústavy všeobecných súdov, preto ani v situácii, ak existuje aj opačný aplikačný prístup k spornej otázke (konvenujúci predstavám sťažovateľa), nie je jeho názor o správnosti jej riešenia na podústavnej úrovni sám osebe spôsobilý spochybniť ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia.

17. Podstatné v danom prípade je, že v označenom konaní bola predmetom napadnutého rozhodnutia výlučne otázka výšky trov obhajoby, t. j. išlo o otázku akcesorickú, ktorá priamo nesúvisela s konaním vo veci samej, pričom námietky sťažovateľa sa obmedzujú len na bežnú polemiku s právnym názorom krajskej prokuratúry vo sfére podústavnej právnej regulácie. V tomto kontexte sa krajská prokuratúra podľa názoru ústavného súdu nedopustila takého extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich rozhodovanie o trovách konania, ktoré by predstavovalo porušenie práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie a vec by tým posunulo do ústavnoprávnej roviny. Otázka úplne presnej výšky náhrady trov v zásade nemá ústavnoprávny rozmer.

18. Úlohou ústavného súdu totiž nie je a ani nemôže byť rozhodovanie o účelnosti trov konania, resp. prepočítavanie trov v „treťom stupni konania“ [obdobne I. ÚS 475/2020 (ZNaU 81/2020)] a v žiadnom prípade mu neprináleží rozhodovať, za ktoré úkony právnej služby má alebo nemá byť sťažovateľovi odmena priznaná. Neprislucha mu ani prehodnocovať záver krajskej prokuratúry o tom, či priznať alebo nepriznať náhradu trov za jednotlivé úkony právnej služby, tak ako to od neho požaduje sťažovateľ. Jeho úlohou je len posúdiť, či sťažovateľ dostal od krajskej prokuratúry náležitú odpoveď na všetky ním uplatnené relevantné námietky.

19. Ako už bolo uvedené, odôvodnenie napadnutého uznesenia nie je v prerokúvanej veci spôsobilé vyvolať kasačnú intervenciu ústavného súdu, keďže sťažovateľovi poskytlo relevantnú a dostatočnú odpoveď. Vzhľadom na to a vzhľadom na „druhotnosť“ charakteru rozhodovania o trovách konania nemožno prijať záver, že by krajská prokuratúra postupovala svojvoľne alebo zjavne neústavným spôsobom vykladala, resp. aplikovala príslušné právne predpisy. Krajská prokuratúra pri rozhodovaní o náhrade trov obhajoby postupovala podľa vyhlášky s adekvátnym prihliadnutím na podstatu a obsah sporných právnych úkonov a vyčíslenie odmeny ustanoveného obhajcu predloženého sťažovateľom, a preto ústavný súd v tomto prípade nevidí priestor na zásah vo forme zrušenia napadnutého uznesenia okresného súdu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajskej

prokuratúry nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o „neudržateľnosti“ či arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia.

20. Ústavný súd tak uzatvára, že v tomto konkrétnom prípade nie je napadnuté uznesenie okresného súdu takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces a nedošlo ním k takému extrémnemu vybočeniu z princípu spravodlivosti, ktoré by mohlo nadobudnúť ústavnoprávnu intenzitu. Preto, nezistiac medzi namietaným porušením práva sťažovateľa na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru a napadnutým uznesením žiadnu príčinnú súvislosť, považoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu za zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

21. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa obsiahnutých v petite ústavnej sťažnosti, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. apríla 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu